

טופס סילבוס

דמות העיר באדריכלות ואמנות המאה ה-20
The city as imaged by 20's century architects and artists

סמסטר ב תשע"ד

4 ש"ס

סוג המסגרת: פרו"ס

שם המרצה: ד"ר אדר' טליה מרגלית
טלפון: דואר אלקטרוני: taliamar@post.tau.ac.il
שעות קבלה: לפי תאום טלפוני מראש **בניין:** מעונות חדר: 7 אומנויות

סמסטר ב תשע"ד

4 ש"ס

סוג המסגרת: פרו סמינר

תיאור הקורס

הקורס יחתור להבנת העיר כישות ששלל הדמויות שלה מייצגות את מורכבותה ופניה הרבים. במהלכו נלמד דמויות עירוניות שהוצגו במקביל על ידי אדריכלים, קולנוענים ואמנים מובילים, נסקור תפישות ויצירות משמעותיות לאורך המאה האחרונה ונבחן מבטים שונים על העיר הישראלית. השיעורים יתבססו על הצגה ודיון בחומרים מגוונים: פרויקטים רעיוניים ובנויים, מניפסטים, ספרות תיאורטית, פרוזה ושירה, אומנות פלאסטית, קומיקס, מדע בדיוני וסרטים עלילתיים. דרכם נחקור שאלות מרכזיות בקיום העירוני וגם את מקום האדריכלים בעשייה העירונית, היוצרת והביקורתית.

The course will issue foremost images of the modern city, the future city and the Israeli city as presented by architects and artists, and survey essential creative concepts of the urban life, the urban landscape and the urban future perspectives. The sessions will issue a wide variety of readings: architectural projects and ideas, manifests, articles, fiction, science fiction and poetry, plastic art, comics and movies. Accordingly, we will follow essential questions in the urban being, and question the role of architects in urban creation and urban critique.

דרישות הקורס

השתתפות בדיונים והצגת רפרט בכיתה, קריאה, עבודה מסכמת.

מרכיבי הציון הסופי

60% עבודה מסכמת, 30% רפרט, 10% השתתפות בדיונים בכיתה

נושאי הקורס (נתון לשינויים)

1. עיר אוטופית: צורה ואידיליה מימי הביניים ועד ל"עידן החדש" ולמרחב האינטרנטי
2. עיר דיסטופית: חרדת המטרופולין ודימויים ממטרופוליס לבלייד ראנר ומראה שחורה
3. עיר העתיד: פוטוריסטים איטלקיים חוגגים את הזיהום התעשייתי
4. עיר המהפכה: עיר בפוטוריזם וקונסטרוקטיביזם רוסי
6. עיר כמכונה למגורים: זאק טאטי, סול סטיינברג והמודרניזם בקריקטורה מצוירת וקולנועית
7. עיר כמכונת צמיחה: פרברים, גורדי שחקים וגיבורי על בארצות הברית
8. הבריחה הגדולה: באקמיניסטר פולר, חבורות ה"פופ" וחרדת הפצה בשנות השישים
9. עיר הזיכרון הקולקטיבי: חזרה לעיר, לסיפור ולציוור בעשייה פוסט מודרנית
11. עיר למכירה: פרדריק גיימסון וההיפר חלל העכשווי
12. עיר כללית: רם קולהאס מתבדח או משלים עם הכלכלה הגלובלית
13. פריפריה\ אורבנית: אדריכלות ועיר בקולנוע וציוור ישראלי
14. העיר הגדולה בכתיבה ישראלית: חיפה, ירושלים, תל אביב ומקומות אחרים

רשימת ספרות (נתון לשינויים)

- מירי אליאב פלדון (עורכת): עיר השמש מאת טומאסו קמפנלה, נהר ספרים, 2007.
- סקוט בוקטמן: האדם האורבאני והמרחב המדומה: עיון בסרטו של רידלי סקוט 'בלייד ראנר', רסלינג, 2005.
- בנימין הרשב, עורך: מניפסטים של מודרניזם, הוצאת כרמל 2001, עמ' 16-26, 72-96.
- ברכה ומיכאל חיוטין: אדריכלות החברה האוטופית, מאגנס 2010, עמ' 1-50.
- תומס מור: אוטופיה, רסלינג 2008.
- עודד מנדה- לוי: מבוא: לקרוא את העיר- החוויה האורבאנית בספרות העברית מאמצע המאה ה-19 עד אמצע המאה ה-20, הקיבוץ המאוחד, עמ' 9-38.
- רם קולהאס: ניו יורק ההזויה, בבל, 2010
- Andrew Benjamin: At Home with Replicants, The Architecture of Blade Runner, Ad- Architecture and Film, p. 22-25, 1994.
- Christine Boyer: Cities For Sale: Merchandising History at South Street Seaport, Variations on a Theme Park, Michael Sorkin, ed. Hill and Wang, 1996, pp. 181- 204.
- Nicholas Christopher: Somewhere in the Night: Film Noir and the American City, Free Press, 1997.
- Jean Louis Cohen: Scenes of the World to Come: European Architecture and the American Challenge 1893- 1960, Canadian Centre for Architecture 1995.
- Ulrich Conrads. ed.: Programs and manifestoes of 20th century architecture, The MIT Press, 1999, p. 39-40, 64- 68, 78- 80, 89- 94, 98, 109- 114, 121- 122, 128- 136, 179- 180.
- Esther De La Costa Meyer: The work of Antonio Sant'Elia : retreat into the future, Yale University Press, 1995.
- Sarah Edwards and Jonathan Charley (editors) (2012), Writing the Modern City, Literature, Architecture, Modernity, Routledge.
- Judith Kerman: Retrofitting Blade Runner: Issues in Ridley Scott's blade runner, and Philip K. Dick's

do androids Dream of electric sheep? Bowling Green State University Popular Press, 1991.

- Rem Koolhaas: "life in the metropolis" or "the culture of congestion", architecture theory since 1968, Michael Hays, ed. Columbia books of architecture, p. 320-331.
- Rem Koolhaas and Bruce Mau: S, M, L, XL, The Generic City, p. 1248- 1257, Monacelli, 1998.
- Michael Minden and Holger Bachmann, eds., Fritz Lang's Metropolis: Cinematic Visions of Technology and Fear, Camden House, 2000, pp. 82-105.
- Dietrich Neumann (ed.), Film Architecture: Set Design from Metropolis to Blade Runner, Prestel, 1997.
- Aldo Rossi (1984) A scientific autobiography, The MIT Press.
- Aldo Rossi (1996) an analogical architecture, Theorizing a New Agenda for Architecture, Kate Nesbitt (ed.), Princeton Architectural Press, p. 345-353.
- Umbro Apollonio (ed): introduction, Futurist manifestos, ArtWorks ed, 2001.

חומר עזר נוסף

סרטים וסדרות: מטרופוליס, בלייד ראנר (גרסה מקורית) גרסת הבמאי), האלמנט החמישי, סולאריס (גירסה מקורית- ברוסית), כנופיות ניו יורק, באטמן חוזר, שמש ירוקה, מראה שחורה, עגימי, וואלס עם באשיר.

פרוזה ושירה: אורלי קסטל בלום: דולי סיטי, הוצאת הקיבוץ המאוחד - הספרייה החדשה, 2007
א.ל. דוקטורוב: רשת המיים, זמורה ביתן 1998, היריד העולמי, זמורה ביתן 2002, עיר האלוהים, זמורה ביתן 2002
פיליפ ק. דיק: בלייד ראנר (האם אנדרואידים חולמים על כבשים חשמליות), כתר 1995.
יעקוב שבתאי: זכרון דברים, הוצאת הקיבוץ המאוחד - הספרייה החדשה, 1994.
וספרי: דויד אבידן, מאיר ויזלטיר, רוני סומק, נתן אלתרמן